

Kvartalsrapporten

pr. 31. marts 2010

Økonomi og aktivitet

0. OVERBLIK

Resumé

Økonomien er opdelt i 3 finansielle kredsløb: sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling. Udgifterne til fællesadministration deles mellem sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling, jf. fordelingsprincipperne i budgettet.

Det følgende beskriver først og fremmest den økonomiske situation på sundhedsområdet. De efterfølgende afsnit giver en uddybende gennemgang af økonomi og aktivitet for kredsløbene og de fællesadministrative områder.

Ledelsesberetningerne fra de somatiske hospitaler og Præhospitalet er samlet i et særskilt bilag.

Der er ligeledes et særskilt bilag omhandlende anlægsinvesteringer. Heri findes også yderligere omkring status for de særlige anlægsprojekter, jf. beslutning om en mere dybdegående opfølgning på forretningsudvalgsmødet den 23. juni 2009.

Finansieringskredsløbet for sundhed

De væsentlige bemærkninger til kredsløbet er sammenfattet her. For nærmere uddybning af de enkelte delelementer henvises der til kvartalsrapportens afsnit 1. Afsnittet i kvartalsrapporten indeholder også en opfølgning på aktiviteten og kontaktpersonordningen.

Oversigt over sundhedskredsløbets resultat og skønnede merudgifter

Mio. kr., løbende priser	Budget 2010	Korrigeret Budget	Forventet regnskab	Afvigelse (+=overskud)
Finansiering i alt	-20.558	-20.558	-20.583	25
Driftsudgifter i alt	20.141	20.132	20.500	-368
Anlægsudgifter i alt	795	871	663	208
Udgiftsbaseret resultat	377	445	580	-135
Låneoptag	-302	-305	-305	0
Likvid påvirkning (+=tilgang)	-76	-139	-275	-135

Finansiering:

På finansieringssiden forventes merindtægter på 25 mio. kr. fra den kommunale medfinansiering.

Driftsudgifter:

Det samlede skøn for driftsmerudgifterne på sundhedsområdet er på 368 mio. kr. Under dette resultat er der imidlertid en række modsatrettede tendenser som gennemgås i det følgende.

Nedenfor vises en oversigt over de væsentligste udgiftsområder, hvor der forventes afvigelser i indeværende år.

Oversigt de væsentlige områder med skønnede afvigelser på sundhedsområdet

Mio. kr., løbende priser	Budget 2010	Korrigeret Budget	Forventet regnskab	Afvigelse (+=overskud)
Hospitaller	11.943	11.923	11.923	0
Fælles udgifter/indtægter	886	907	1.240	-333
- heraf udmøntet sparepulje				-160
- heraf ny dyr medicin				27
- heraf nye behandlinger				-91
- heraf patientforsikring				-29
- heraf respiratorbehandling i eget hjem				-28
- heraf medicin til særlige patientgrupper og bløderpatienter				15
- heraf udvidet frit sygehusvalg				-77
- heraf behandling over regionsgrænser				-15
- heraf leasingydelse				30
- heraf kommunal indtægt ambulans genoptræning				-5
Præhospitalet	646	646	656	-10
Primær sundhed	4.583	4.579	4.636	-57
- Medicintilskud	1.561	1.561	1.561	0
- Øvrig primær sundhed	3.022	3.018	3.075	-57
Behandlingspsykiatri	1.392	1.386	1.386	0
Andel fælles	447	447	446	1
Andel renter	115	115	85	30
Afvigelse på nettodriftsudgifter i alt				-368
Forudsat lånefinansiering				210
Forudsat besparelse				25
Nettodifference				-133

Note: På de enkelte underpinde under fælles udgifter/indtægter er budget og forventet regnskabstal udeladt, da der i vidt omfang er tale om puljer til udmøntning, hvor forventet regnskab dermed er lig 0.

På hospitalsområdet er der betydelige vanskeligheder:

Budgetvurderingen er præget af usikkerhed her først på året, hvor en række puljer endnu ikke er blevet fordelt. For de somatiske hospitaller under ét, er der stort set balance når man ser på Budget 2010. Der er forventninger om budgetoverskridelser på i alt 62,2 mio. kr. Ubalancerne relaterer sig til overførte merforbrug fra 2009. Det forventes, at der i lighed med tidligere år, vil vise sig et mindreforbrug på nogle af hospitalerne. Der vurderes derfor samlet set budgetoverholdelse.

Den økonomiske situation på en række af hospitalerne er alvorlig, og der er en række hospitaller der oplever et væsentligt pres. Situationens alvor understreges af, at nogle af de betydelige overskridelser forventes på de hospitaller, som også havde underskud i 2008. Det blev besluttet af Regionsrådet, at RH Horsens, RH Randers og HE Vest får hævet forventningerne til deres aktivitetsniveau i årene 2009-2011.

For Regnskab 2009, har der igen været underskud på en række hospitaller, hvoraf der for tre hospitaller indstilles i overførselssagen, at de afdrager merforbruget over tre år. Det drejer sig om RH Randers, HE Vest og RH Viborg. Eventuelle budgetoverskridelser i 2010, vil blive overført til 2011 jf. overførselsreglerne.

Aktiviteten for de somatiske hospitaler:

Sundhedsstyrelsen har i første kvartal 2010 ikke kunne levere data til færdiggørelse af 2009, og til fremstilling af basislinjerne for 2010. Dette har betydet, at basislinjer ved 1. kvartalsrapport ikke er klar til udmelding på hospitalerne.

Hospitalerne har alligevel ud fra en indikation af basislinjerne og med baggrund i 2009 aktiviteten givet en forventning til deres aktivitetsmål for 2010. For alle hospitalerne gælder det, at de forventer at opnå samme aktivitetsniveau som i 2009. Herudover forventer alle hospitaler, at opnå en samlet aktivitet ud over basislinjen på 287,036 mio. kr. hvilket betyder fuld udmøntning af takststyringspuljen.

HE Vest, RH Randers og RH Horsens skal fra 2009 til 2011 afdrage en samlet aktivitetsgæld på 125,5 mio. kr. Der er i 2009 afdraget 45,2 mio. kr. Restgælden skal afdrages i 2010 og 2011. Der forventes fra de 3 hospitaler at ske afdrag på denne gæld i 2010.

Aktiviteten pr. 31. marts 2010 for alle områder viser udsving omkring ½ % i forhold til samme periode 2009. For antallet af ambulante besøg og antallet af behandlede patienter (antal cpr. nr.), er der et fald. For antallet af operationer er der en stigning, mens der for antallet af udskrevne er sammenhæng de 2 år i mellem.

På området for fælles udgifter/indtægter er der en række afvigelser:

- Udgifterne til nye behandlinger forventes at overskride hospitalernes permanente bevillinger med 139,8 mio. kr. Den afsatte pulje til fordeling udgør 48,4 mio. kr. Samtidig forventes der et overskud på puljen til ny dyr medicin på 27,1 mio. kr., som indstilles til at finansiere nye behandlinger. Samlet set et underskud på 64,3 på puljen til nye behandlinger.
- De ekstra midler på 64,3 mio. kr. til nye behandlinger, som er indstillet i tillægsbevilling til primært ÅUH, Århus Sygehus og ÅUH, Skejby med denne kvartalsrapport, vil forventeligt medføre indtægter fra andre regioner i et ikke ubetydeligt omfang. Samtidig er det erfaringen fra tidligere år, at forventningerne til forbrug sættes højt på dette tidspunkt af året. Effekterne af henholdsvis merindtægter og/eller tilbagebetaling af uforbrugte midler fra hospitalerne, er ikke medregnet i den skønnede afvigelse på 64,3 mio. kr.
- Udgifterne til behandling af patienter i eget hjem m.v. forventer et underskud på 42,2 mio. kr. Området dækker over: patientforsikring og patientskadeerstatninger, hvor der forventes en merudgift på 29,1 mio. kr., respiratorbehandling i eget hjem et underskud på 27,6 mio. kr., bløderpatienter et overskud på 10,8 mio. kr. og medicin til særlige patientgrupper et overskud på 3,7 mio. kr.
- Merudgifterne til det udvidede frie sygehusvalg forventes at være på 77 mio. kr. Prognosen er baseret på antallet af henvisninger til privathospitaler i 1. kvartal 2010. Der er taget højde for de besparelser et øget brug udbud forventes at give.
- Merudgifterne til behandling over regionsgrænser forventes netto at være på 14,8 mio. kr. Vurderingen er præget af nogen usikkerhed, da samhandlen med øvrige regioner er præget af bevægelse på mange patientgrupper – både i forhold til regionens borgere der bliver behandlet i andre regioner (som konsekvens af Region Midtjyllands

hjemtrækningsprojekter) og i forhold til andre regioners borgere, der bliver behandlet på midtjyske hospitaler (som naboregionerne i øjeblikket arbejder på at hjemtage).

- Øvrige afvigelser fordeler sig med et overskud på 30,7 mio. kr. vedr. leasingydelser, som skyldes en række leasingaftaler fra budgetforliget 2009, først er indgået i 2. halvår 2009 og i 2010 – det medfører at afdragene først begynder i 2011. Indtil da betales kun renter og det af indkøbssummen. Det er altså en midlertidig udskydelse af udgifter, som fra 2011 igen vil få fuld effekt.
- Der forventes en mindreindtægt på kommunale indtægter fra ambulans genoptræning på 5 mio. kr. Det er et område, hvor kommunerne kontinuerligt overtager flere opgaver.

Præhospitalet forventer et merforbrug:

- De forventede merudgifter på det præhospitale område er på 10,0 mio. kr. Beløbet er eksklusiv udgifter til etablering af It-system og den midlertidige finansiering af Falcks vagtsystem. Finansieringen heraf drøftes med regeringen.

Primær Sundhed forventer et samlet merforbrug:

- Medicintilskud: I regeringsaftalen er vedtaget, at der foretages en regulering af eventuelle afvigelser i forhold til budgetniveauet med 75 % for regionerne under ét. Merforbruget for Region Midtjylland er opgjort til 49 mio. kr. i forhold til det nuværende budgetniveau. Det reelle merforbrug for Region Midtjylland forventes, at blive mindre end det nuværende budgetniveau tilsiger. Afvigelsen fastsættes derfor indtil videre til nul.
- For øvrig primær sundhed forventes der et underskud på 56,5 mio. kr. Det skyldes især en tendens til stigende udgiftsudvikling for områderne almen lægehjælp og psykologbehandling. For almen lægehjælp er der en generelt stigende aktivitet, især i udgifterne til e-kommunikation og aftalt forebyggelseskonsultation. For psykologbehandling er væksten aftagende, men de tilførte midler til området er stadig ikke tilstrækkelige.
- Der arbejdes på tiltag, der kan begrænse udgifterne til øvrig primær sundhed. Effekterne heraf er ikke indregnet i skønnet.

Behandlingspsykiatrien forventer balance:

- Med en stram udgiftsstyring, forventer Psykiatri og socialledelsen, at opnå balance i 2010 for behandlingspsykiatrien. Der er fortsat et stort pres på børne- og ungdomspsykiatrien efter indførelse af udrednings- og behandlingsretten. For voksenpsykiatrien, er der et højt sengeforbrug, samt mange ressourcekrævende patienter.
- Besparelsetiltagene, som blev vedtaget i forbindelse med Budget 2009, er nu stort set gennemført.
- *Aktivitet:* Det pres, der har været på behandlingspsykiatrien i 2009 er fortsat ind i første kvartal af 2010. Belægningen i sengeafsnittene er fortsat høj, og det samme gælder for den ambulante aktivitet. Derudover er der en tendens til, at behandlingspsykiatrien behandler flere patienter år for år. På baggrund af tal fra første kvartal 2010 ser det ud til, at denne tendens fortsætter.

Øvrige områder:

- For nettorenteudgifterne i 2010 skønnes et overskud på ca. 40 mio. kr., hvoraf det skønnes at ca. 30 mio. kr. skal henføres til sundhedsområdet. Hovedårsagen til forbedringen er lavere renteudgifter, som følge af de mange rentenedsættelser.
- It-området forventes at være i balance. Der udestår en række budgetomflytninger mellem driftsenhederne og fælles It, som forventes indstillet med Kvartalsrapporten pr. 30. juni 2010.

Anlægsudgifter:

Der forventes et mindreforbrug på anlægsområdet på 208,0 mio. kr. Erfaringsmæssigt kan der senere hen på året vise sig yderligere betalingsforskydninger. Der er en vis usikkerhed i vurderingen, idet der forventes at blive overført uforbrugte midler fra 2009 på knap 600 mio. kr. Afvigelserne på projektniveau fremgår af bilaget Anlægsinvesteringer, et særskilt bilag til dagsordenspunktet.

Låneoptag og likviditetspåvirkning:

- Regionen afventer svar på ansøgningen om styrkelsen af kassebeholdningen mv. på 607 mio. kr. og lån til investering i moderne sygehusstruktur på 68,1 mio. kr.
- Gennemsnitslikviditeten forventes med baggrund i den faktiske udvikling i likviditeten frem til 31. marts 2010 og de forventede afvigelser i indeværende kvartalsrapport, at udgøre ca. 525 mio. kr. ved udgangen af 2010.

Finansieringskredsløbet for socialområdet

For socialområdet har kommunerne efterspurgt flere pladser på regionens tilbud end forudsat i rammeaftalen. Især på børne- og ungeområdet, er der en betydelig overbelægning. I første kvartal må imidlertid noteres en væsentlig nedgang i antallet af henvendelser, og det forventes, at denne tendens vil være gældende for hele året.

Der forventes merudgifter på 239,9 mio. kr., som modsvares af forventede merindtægter på 239,9 mio. kr. dette skyldes forventninger om en højere belægning end budgetteret i rammeaftalen med kommunerne.

I overførselssagen er det indstillet, at der overføres 51,0 mio. kr. til socialområdet, heraf skal ca. 40 mio. kr. tilbagebetales til kommunerne jf. Regionsrådets beslutning.

Finansieringskredsløbet for Regional Udvikling

Der forventes et merforbrug til bestillerbidraget til Midttrafik på 32,0 mio. kr. Merforbruget er en direkte konsekvens af budgetforliget, hvor det blev besluttet at udskyde den vedtagne omstillingsplan for den kollektive trafik fra 2010 til sommeren 2011.